

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی تهران

دانشکده توانبخشی

طرح دوره درس کاردرمانی در سالمندی

اطلاعات درس:

گروه آموزشی ارایه دهنده درس: کاردرمانی
عنوان درس: کاردرمانی در سالمندی
کد درس: ۰۸
نوع و تعداد واحد: ۲ واحد نظری
نام مسؤؤل درس: دکتر حمید دالوند
مدرس: دکتر حمید دالوند
پیش نیاز/ هم زمان: ندارد
رشته تحصیلی: کاردرمانی
مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد
نیمسال تحصیلی: اول

اطلاعات مسؤؤل درس:

رتبه علمی: استادیار
محل کار: دانشکده توانبخشی
تلفن تماس: ۲۷۶-۷۷۵۳۳۹۳۹
نشانی پست الکترونیک: hdalvand@sina.tums.ac.ir

¹ مشتمل بر: نظری، عملی و یا نظری- عملی به تفکیک تعداد واحدهای مصوب. (مثال: ۲ واحد نظری، ۱ واحد عملی)

توصیف کلی درس (انتظار می‌رود مسئول درس ضمن ارائه توضیحاتی کلی، بخش‌های مختلف محتوایی درس را در قالب یک یا دو بند، توصیف کند):

سالمندی در حقیقت فرایند فرسایشی طبیعی و ناگزیری است که می‌توان با مراقبت‌های مناسب و شناخت آن، بیماری و ضعف را در این دوره از زندگی به کمترین مقدار رسانده و دوران پیری سالم و هنجاری را طراحی نمود و این اهدافی است که کاردرمانی در بخش سالمندان دنبال می‌کند: کاهش ضعف و بیماری و افزایش سلامتی و طول عمر با انجام ارزیابیها و مداخلات درمانی بموقع در جهت حفظ دامنه حرکتی، تحمل و قدرت عضلانی، جلوگیری از سارکوپنی، جلوگیری از سقوط و ترس از افتادن، حفظ تعادل و هماهنگی، حفظ استقلال فرد در انجام اکوپیشن‌های روزمره و افزایش مشارکت اجتماعی و درگیر شدن فعالانه در فعالیت‌های روزمره زندگی و کاربرد ابزار در فعالیت‌های روزمره امیدوارم با ارایه این درس اطلاعات ما در مورد سالمندان و بیماری‌های آنها ارتقا یافته و بتوانیم در ارزیابی بهتر و درمان موثرتر این افراد کوشا باشیم.

محتوای آموزشی به صورت پادکست، **PDF**، اسلاید، اسلاید همراه با صوت و یا محتوای صوتی - تصویری (**mp4**) و ... ارایه می‌شود. همزمان تکالیفی با مشخص شدن زمان تحویل دانشجویان مشخص می‌شود. در طول ترم به سؤالات دانشجویان از طریق سامانه یا یکی از مدیاهای اجتماعی پاسخ داده می‌شود. بازخورد به تکالیف دانشجویان هم به صورت فردی و هم به صورت گروهی بر حسب نیاز صورت می‌گیرد.

اهداف کلی / محورهای توان‌مندی:

۱. دانش نظری سالمند، انواع سالمند، میزان و ترند شیوع آن را در جهان و در ایران
۲. دانش نظری فرایند سالمندی و تئوریهای مربوط به آن
۳. دانش نظری تغییرات در سیستم‌های مختلف بدن سالمندان
۴. دانش نظری ارزیابیها و ابزارهای سالمندی
۵. دانش نظری مداخلات کاردرمانی

اهداف اختصاصی / زیرمحورهای هر توان‌مندی:

پس از پایان این درس انتظار می‌رود که فراگیر:

- تعاریف سالمند، انواع سالمند، میزان و ترند شیوع آن را در جهان و در ایران بشناسند

- فرایند سالمندی و تئوریهای مربوط به آن را بشناسد
- تغییرات در سیستم های مختلف بدن سالمندان را بشناسد
- علل سقوط و راهکارها و مداخلات آن را بشناسد
- ارزیابیهای سالمندی و ابزارهای سالمندی را بشناسد
- مداخلات کاردرمانی در افراد سالمند را یاد بگیرد
- با بیماری های و اختلالات رایج دوران سالمندی آشنا شود و ارزیابی و مداخلات این بیماریها در سالمندان را یاد بگیرد
- با تداخلات دارویی و پلی فارمسی در سالمندان آشنا شوند
- یا سطوح مختلف مراقبت در سالمندان، نقش مراقب و آموزش خود مراقبتی در سالمندان آشنا شوند
- ملاحظات اخلاقی در سالمندان را بداند

ترکیبی^۳

حضوری

مجازی^۲

روش های یاددهی - یادگیری با عنایت به رویکرد آموزشی انتخاب شده:

رویکرد مجازی

- کلاس وارونه
  - یادگیری مبتنی بر بازی دیجیتال
  - یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی
  - یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)
  - یادگیری اکتشافی هدایت شده
  - یادگیری مبتنی بر سناریوی متنی
  - یادگیری مبتنی بر مباحثه در فروم
- سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

رویکرد حضوری

- سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، کوئیز، بحث گروهی و ...)
- بحث در گروههای کوچک
- ایفای نقش
- یادگیری اکتشافی هدایت شده
- یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)
- یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)
- یادگیری مبتنی بر سناریو
- استفاده از دانشجویان در تدریس (تدریس توسط همتایان)

2. Virtual Approach

3. Blended Approach: Blended learning is an approach to education that combines online educational materials and opportunities for interaction online with traditional place-based classroom methods.

□ یادگیری مبتنی بر بازی

سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

رویکرد ترکیبی

ترکیبی از روش‌های زیرمجموعه رویکردهای آموزشی مجازی و حضوری، به کار می‌رود.

یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی ، نمایش (**demonstration**)

جلسه	عنوان مبحث	روش تدریس	فعالیت‌های یادگیری / تکالیف دانشجوی	امکانات و وسایل	نام مدرس / مدرسان
۱	مروری بر سالمندی و تعاریف آن	سخنرانی تعاملی- بحث در گروه کوچک	یادگیری مبتنی بر سناریو- آموزش مجازی	ویدئو پرژکتور- کامپیوتر- وایت برد	دکتر حمیدالوند
۲	تئوری‌های سالمندی و ICF در سالمندی	سخنرانی تعاملی- پرسش و پاسخ- مجازی	یادگیری مبتنی بر سناریو- آموزش مجازی	ویدئو پرژکتور- کامپیوتر- وایت برد	دکتر حمیدالوند
۳	تغییرات سیستم عصبی- اسکلتی- عضلانی در سالمندان	سخنرانی- تعاملی- مجازی	یادگیری اکتشافی هدایت شده- آموزش مجازی	ویدئو پرژکتور- کامپیوتر- وایت برد	دکتر حمیدالوند
۴	ارزیابی و ابزارهای ارزیابی کار درمانی در سالمندان	سخنرانی تعاملی- بحث در گروه کوچک مجازی	یادگیری اکتشافی هدایت شده- آموزش مجازی	ویدئو پرژکتور- کامپیوتر- وایت برد	دکتر حمیدالوند
۵	مرویکردهای کار درمانی در سالمندان	سخنرانی تعاملی- پرسش و پاسخ- مجازی	یادگیری اکتشافی هدایت شده- آموزش مجازی	ویدئو پرژکتور- کامپیوتر- وایت برد	دکتر حمیدالوند

۶	ارزیابی و مداخلات افتاد در سالمندان	سخنرانی تعاملی- پرسش و پاسخ- مجازی	یادگیری اکتشافی هدایت شده- آموزش مجازی	ویدئو پرژکتور- کامپیوتر- وایت برد	دکتر حمیدالوند
۷	تمرینات تعادلی و هماهنگی در اندام فوقانی و تحتانی سالمندان	از طریق فیلم ویدئویی	یادگیری مبتنی بر سناریو- آموزش مجازی	ویدئو پرژکتور- کامپیوتر- وایت برد	دکتر حمیدالوند
۸	ملاحظات اخلاقی در سالمندان	سخنرانی تعاملی- بحث در گروه کوچک	یادگیری مبتنی بر سناریو- آموزش مجازی	ویدئو پرژکتور- کامپیوتر- وایت برد	دکتر حمیدالوند
۹	کار درمانی در بیماران سالمند دارای دمانس	سخنرانی تعاملی- پرسش و پاسخ- مجازی	بحث در گروه کوچک- آموزش مجازی	ویدئو پرژکتور- کامپیوتر- وایت برد	دکتر حمیدالوند
۱۰	کار درمانی در بیماران سالمند دارای آلزایمر	سخنرانی تعاملی- پرسش و پاسخ- مجازی	بحث در گروه کوچک- آموزش مجازی	ویدئو پرژکتور- کامپیوتر- وایت برد	دکتر حمیدالوند
۱۱	کار درمانی در بیماران سالمند دارای هایمنگتون	سخنرانی تعاملی- پرسش و پاسخ-	یادگیری اکتشافی هدایت شده- آموزش مجازی	ویدئو پرژکتور- کامپیوتر- وایت برد	دکتر حمیدالوند

			مجازی		
دکتر حمیدالوند	ویدئو پرژکتور - کامپیوتر - وایت برد	یادگیری اکتشافی هدایت شده - آموزش مجازی	سخنرانی تعاملی - پرسش و پاسخ - مجازی	کار درمانی در بیماران سالمند دارای سکته مغزی (۱)	۱۲
دکتر حمیدالوند	ویدئو پرژکتور - کامپیوتر - وایت برد	یادگیری اکتشافی هدایت شده - آموزش مجازی	سخنرانی تعاملی - پرسش و پاسخ - مجازی	کار درمانی در بیماران سالمند دارای سکته مغزی (۲)	۱۳
دکتر حمیدالوند	ویدئو پرژکتور - کامپیوتر - وایت برد	یادگیری اکتشافی هدایت شده - آموزش مجازی	سخنرانی تعاملی - پرسش و پاسخ - مجازی	تداخلات دارویی و پپی فارسی در سالمندان	۱۴
دکتر حمیدالوند	ویدئو پرژکتور - کامپیوتر - وایت برد	بحث در گروه کوچک - آموزش مجازی	سخنرانی تعاملی - پرسش و پاسخ - مجازی	سطح مراقبت، نقش مراقبین و آموزش خود مراقبتی در سالمندان	۱۵
دکتر حمیدالوند	ویدئو پرژکتور - کامپیوتر - وایت برد	یادگیری مبتنی بر حل مساله	آموزش علمی و انجام ارزیابی در بالین بیمار	کار درمانی در بالین بیماران سالمند و بازدید از بخش سالمندان	۱۶
دکتر حمیدالوند	-	یادگیری مبتنی بر حل مساله	آزمون کتبی و	آزمون	۱۷

روش ارزیابی دانشجو:

۱. ارزشیابی تکوینی و تراکمی : به صورت آزمون های تشریحی ، چهار گزینه ای ، صحیح و غلط ، پاسخ کوتاه

۲. ارزشیابی تکالیف سامانه نوید

۳. چک لیست برای آزمون عملی

بخشی از نمره (تا یک سوم نمره) درس به انجام به موقع تکالیف درسی و مابقی به آزمون پایان ترم اختصاص دارد

منابع:

الف) کتب:

- 1- Occupational Therapy and Older people
- 2- Occupational therapy with aging adult
- 3- کلیات سالمند شناسی و طب سالمندی

ب) مقالات:

- Neuromusculo skeletal and motor function in Elderly
- Ottago Exercise for falling

ج) منابع برای مطالعه بیشتر:

Hazzard's Geriatric Medicine and Gerontology text book